

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve(címe) felperesnek, az ...(címe, ügyintéző: ...) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, Fővárosi Bíróság (II. rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Heves Megyei Bíróság 2008. április 8. napján meghozott, 5.P.20.139/2007/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. és 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a felperes további 42.000 (negyvenkettőezer) forint kereseti illeték megfizetésére kötelezését mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 60.000 (hatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes megsértette becsületét, emberi méltóságát és jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát a ... elnökéhez írt 2006. március 7-i 2005.E.1.X.A.143. iktatószámú megkeresésében foglalt azon állításokkal, miszerint a felperes nem a Magyar Köztársaság jogszabályai szerint gyakorolja ügyvédi hivatását, nem a jogszerű és lelkiismeretes gyakorlatot követi ügyfele érdekében, illetve egyetlen védői stratégiát követ: megakadályozni azt, hogy a bíróság érdemi határozatot hozzon, továbbá, hogy eljárása nem fair, nem etikus, nem jogszerű és nem az érdemi védekezésben segíti megbízóját, az ügy terheltjét. A jogsértés miatt kérte az I. rendű alperes további jogsértéstől való eltiltását és elégtételadásra kötelezését. A II. rendű alperest 1.000.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésében kérte marasztalni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy a megkeresés tényszerű megállapításokat tartalmazott, amelyek a büntetőügy irataiból származó adatok.

Hivatkoztak arra, hogy a büntetőbírósnak hivatalból kötelessége a büntetőügyek mielőbbi befejezése és a büntetőeljárás szereplőinek jogos érdekei védelme. A nyilvánvaló perelhúzó magatartást tanúsító védővel szemben köteles fellépni, a fokozatosság elvét betartva. Az I. rendű alperes magatartásának jogellenessége hiányában a II. rendű alperessel szembeni kártérítési igény is megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 10.000 Ft perköltséget, továbbá az államnak az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága külön felhívásában megjelölt módon és számlára 42.000 Ft előlegezett illetéket.

Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy az I. rendű alperes a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 61., 62., 63. és 65. §-ának megfelelően a 14 éve óta folyamatban levő büntetőügy befejezésének előmozdítása érdekében fordult a felperes által kifogásolt levelével a ... elnökéhez. Ugyanis az eljáró bíró intézkedéseivel nem tudta biztosítani az ügy folyamatos tárgyalásának és befejezésének lehetőségét. Az eljáró bíró a felperest több ízben jogerősen nagy összegű rendbírással sújtotta, ennek ellenére nem tudta elérni, hogy a felperes tárgyalásokon való megjelenésével biztosíthassa a büntetőügy folyamatos tárgyalását, az ítélet mielőbbi meghozatalát. A felperes az I. rendű alperes figyelemfelkeltő levelét kiváltó megismételt eljárásban 1 éven keresztül nem szorgalmazta a terheltet mentő, illetve a felelősséget enyhítő körülmények felderítését, nem kellő időben használta fel a törvényes védekezési eszközöket a terhelt érdekében. Az iratokból megállapíthatóan csak akkortól kezdve nyújtott be érdemi védekezéssel kapcsolatos beadványokat, amikor a vádlott részére a bíróság védőt rendelt ki és a kirendelt védő segítségével folytatta az ügy érdemi tárgyalását, míg 2005. április 22-től 2006. május 23-ig csak a tárgyalások halasztásával és igazolásokkal kapcsolatos beadványokat juttatott el a bíróságra. Nem tájékoztatta a felperes a vádlottat a Be. 50. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat elmulasztva arról, hogy a képviselet más módon is biztosítható, különösen, amikor már nyilvánvalóvá vált a felperes számára, hogy több hónapon keresztül akadályoztatva lesz a képviselet ellátásában. Rámutatott, hogy a többes védelem igénybevételeivel a felperes biztosítani tudta volna azt, hogy a büntetőeljárás gyorsan lefolyjon, illetve a védelem jogát is. Ezzel a vádlott megtarthatta volna azt az ügyvédet, aki az ügygel kapcsolatban már régóta képviselte, információk birtokában volt, ugyanakkor a tárgyalások zökkenőmentes lefolytatása is biztosítható lett volna. Ezzel pedig a vádlott mentesült volna attól a tehertől, ami a büntetőeljárás hatálya alatt állást jelent. Utalt arra, hogy a vádlott lelki, idegi megterheltségét a büntetőeljárás rá gyakorolt hatását mutatta a 2006. május 11-i tárgyaláson történt rosszullét, illetve az azt követő betegség. Hivatkozott ezek után az elsőfokú bíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 1. § (1) és (2) bekezdésére. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes által írt levél kétségbe nem vont tartalma és a PKKB 4.B.1972/2005. számú ügy iratai alapján arra a megállapításra jutott, hogy a felperes nem az ügyvédekről szóló törvény, illetve a büntetőeljárás törvényben szabályozottaknak megfelelően járt el, tevékenységét nem a jogszabályi előírások és az ügyfele valós érdekeinek megfelelően fejtette ki. Ezért tehát az I. rendű alperes valós tényeket közölt az ... elnökével. Nem alkalmazott olyan kifejezéseket, amelyek kirívóan bántó, lealacsonyító voltak miatt megsértették volna a felperes becsületét, emberi méltóságát,

jóhírnevét. Ennek megfelelően a felperes kereseti követelését az alperesek vonatkozásában elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb eljárás lefolytatására kötelezését kérte, új bíró kijelölése mellett. Előadta, hogy az érintett büntetőeljárás anyagához a PKKB eljárásból való kizárása napjától nem tudott hozzájutni. Az iratok pedig nélkülözhetetlenek a történeti tényállás cáfolatához. Fellebbezése kiegészítésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság a történeti tényállást tévesen és hiányosan állapította meg, az I. rendű alperes előadását ismételte meg, nem bírálta el a kereseti kérelmét, törvénysértő módon megszorítóan értelmezte a Ptk. paragrafusait, önkényesen megváltoztatta a történeti tényállást, amikor kirívóan bántó, lealacsonyító jelzőkkel egészítette ki a jogszabályi rendelkezésekben szereplő kifejezéseket. Az elsőfokú bíróság a felperes védői tevékenységét iratellenesen és valótlan tényállításokkal bírálta az alperesek előadását kiegészítve. A büntetőeljárás vádlottat terhelő hatását a védőnek róta fel, iratellenesen. A valósnak tekintett tények és az azokból levont következtetések között pedig nincsen okozati összefüggés. Előadta, hogy a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróságtól idézést kapott a BKKB nevében zajló B.351/2008. számú ügyben folyó tárgyalásra.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Előadták, hogy az I. rendű alperes átiratában szereplő tények a büntetőiratokból megállapíthatóan megfelelnek a valóságnak, a felperes által sérelmezett véleménynyilvánítást pedig a felperes védői eljárása indokolta. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 1. §-a, illetve a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 50. §-a szerint járt el. Az átirat olyan kifejezéseket nem tartalmazott, amelyek kirívóan bántóak, lealacsonyítóak és így a felperes becsületének, emberi méltóságának megsértésére alkalmasak lettek volna.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított jogi következtetése és érdemi döntése is helytálló volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a 254. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta, annak alapvetően helyes indokai alapján.

A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla elsőként azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a bizonyítási eljárás anyagát, arra alapított döntése megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adott volna, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta felül.

A másodfokú bíróság a következőkre alapította döntését.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A személyhez fűződő jogok

sérelmét jelenti különösen a Ptk. 76. §-ában biztosított becsület és emberi méltóság, valamint a Ptk. 78. §-ában szabályozott jóhírnévhez fűződő jog sérelme.

Becsületet sértő megnyilvánulásnak a személyiség valóságos társadalmi értékének meg nem felelő értékelő, bíráló közlések minősülnek.

Az emberi méltóság megsértése abban az esetben valósul meg, amikor az érintett személyt nem önbecsülésének, az emberi érintkezési formák követelményének megfelelő elbánásban részesítik, különösen, ha emberi mivoltában megalázzák vagy hátrányos helyzetbe hozzák. A jóhírnév sérelmének megállapítására pedig a valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas. A vélemény, bírálat csak abban esetben ad alapot a személyiségvédelemre, ha egyben nyíltan, vagy burkoltan valótlan és sértő tényállítást is tartalmaz, vagy kifejezésmódjában aránytalanul túlzó, indokolatlanul sértő, bántó, illetve megalázó, nem felel meg a társadalmi rendeltetésének.

A per tárgyat képező átiratban az I. rendű alperes a Pesti Központi Kerületi Bíróság elnökhelyetteseként tájékoztatta a ... elnökét egy folyamatban levő büntetőeljárásban történt eseményekről, amelyben a felperes az egyik vádlott meghatalmazott védőjeként járt el. A tájékoztatásban az I. rendű alperes a jelen per felperesének a büntetőeljárásban tanúsított védői magatartásáról fejtette ki a véleményét és azzal a kéréssel fordult a ... elnökéhez, hogy szükség esetén tegye meg a megfelelő intézkedéseket.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a jogszabályban előírt hivatali feladatát teljesítő személy csak abban az esetben tartozik felelősséggel az általa tett kijelentésért, ha az nincs összefüggésben hivatali feladatával, kötelességével, közlése önkényes, az emberi gondolkodás, vélemény illetve ítéletalkotás elemi szabályait sérti, illetve okszerűtlen következtetéseken alapul, vagy hangnemében durva, szükségtelenül lealacsonyító és indokolatlanul bántó.

Nem sért személyhez fűződő jogot, ha valaki egy másik szerv hatáskörébe tartozó ügyben az ügghöz releváns módon kapcsolódó bejelentést vagy nyilatkozatot tesz, még abban az esetben sem, ha az eljárás eredményeként hozott határozat a nyilatkozat valós tartalmát nem erősíti meg. Erre tekintettel egy másik szervhez intézett nyilatkozat csak abban az esetben sérthet személyiségi jogot, ha az indokolatlanul bántó, durván sértő, vagy nem tartozik az adott eljárás tárgyához.

Ennek megfelelően a hatóság előtti eljárás kezdeményezése, perindítás, hivatalos eljárásban tett nyilatkozat, feljelentés megtétele továbbá a fegyelmi eljárás kezdeményezése önmagában nem valósít meg személyiségi jogi sérelmet (Legfelsőbb Bíróság Pf.IV.25.498/1999/3., Pf.IV.25.399/2001/5., Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.459/2007/19., 2.Pf.20.480/2007/3., 2.Pf.20.362/2007/16.).

Ezért a perbeli esetben kizárólag azt kellett vizsgálni, hogy az I. rendű alperes saját személyében tett-e a hivatali eljárás kereteit, illetve hatás- és feladatkörét meghaladó olyan önkényes és indokolatlan kijelentést, amely a felperes a személyhez fűződő jogát sértette.

A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 61. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabálynak megfelelő hatékony működéséért. A 63. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a bíróság elnöke ellenőrzi az eljárási határidők megtartását. A 65. § pedig

úgy rendelkezik, hogy az elnökhelyettes a bíróság elnökét a távollétében teljes jogkörrel helyettesíti és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat. Ezen feladat ellátása körében járt el az I. rendű alperes, amikor az ...hoz megkeresését megküldte. Az I. rendű alperesnek jogszabályi lehetősége volt arra, hogy az általa észlelt ügyvédi eljárásról értesítést, jelzést küldjön az ... elnökének, ugyanis igazgatási jogkörénél fogva felügyeli az eljárások ésszerű időn belüli befejezését, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy ennek betartása érdekében az ügy előmozdítása végett fel kell lépnie, az módjában áll. A perbeli bíróságnak azt nem kellett vizsgálnia, hogy a tájékoztatásban foglaltak megfelelnek-e a valóságnak, mivel az nem személyhez fűződő jog megsértése miatt indított eljárásban elbírálendő kérdés, annak eldöntésére az ... jogosult a fegyelmi eljárás keretei között. Mindemellett az is megállapítható volt, hogy nem nélkülözött minden valóság alapot a megkeresés tartalma, figyelemmel a büntetőeljárásból rendelkezésre álló iratokra, a büntetőügy tárgyalásainak elhalasztási okára. A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján megállapította, hogy az I. rendű alperes bejelentése a büntetőeljárásban felmerült tényekből levont következtetéseket, az adott üggyel kapcsolatos álláspontját, véleményét tartalmazza a jelen per felperesének a büntetőeljárás során tanúsított védői magatartásáról. A felperes személyét érintően indokolatlan bántó, sértő, lealacsonyító kifejezéseket az I. rendű alperesi nyilatkozat nem tartalmaz, a véleménynyilvánítás alkotmányosan megengedett kereteit nem lépte túl, ezért a Ptk. 76. §-ában védett becsület és emberi méltóság, illetve a Ptk. 78. §-a szerinti jóhírnév megsértésének megállapítását nem alapozza meg. Emiatt a másodfokú bíróság a jogkövetkezményekkel már nem is foglalkozhatott.

Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság olyan részletességgel foglalkozott a felperesi ügyvédi eljárással, amely már meghaladta a személyiségvédelem körét, annak elbírálása ugyanis a fegyelmi hatóság hatáskörébe tartozik.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan járt el, amikor a felperes keresetét elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy a felperes keresetén lerótt 60.000 Ft illetéket, így a további 42.000 Ft illeték lerovására kötelezése szükségtelen. A felperes kártérítési igényt is előterjesztett, amelynek összege meghaladta a meg nem határozható perértéket, ezért az eljárási illeték alapjául a kártérítési követelés szolgál több polgári jogi igény együttes érvényesítése ellenére (EBH 1999.94.).

A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

Budapest, 2008. október 28.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.

a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. . Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő